

Chord DAVE

Autor: Daniel Březina

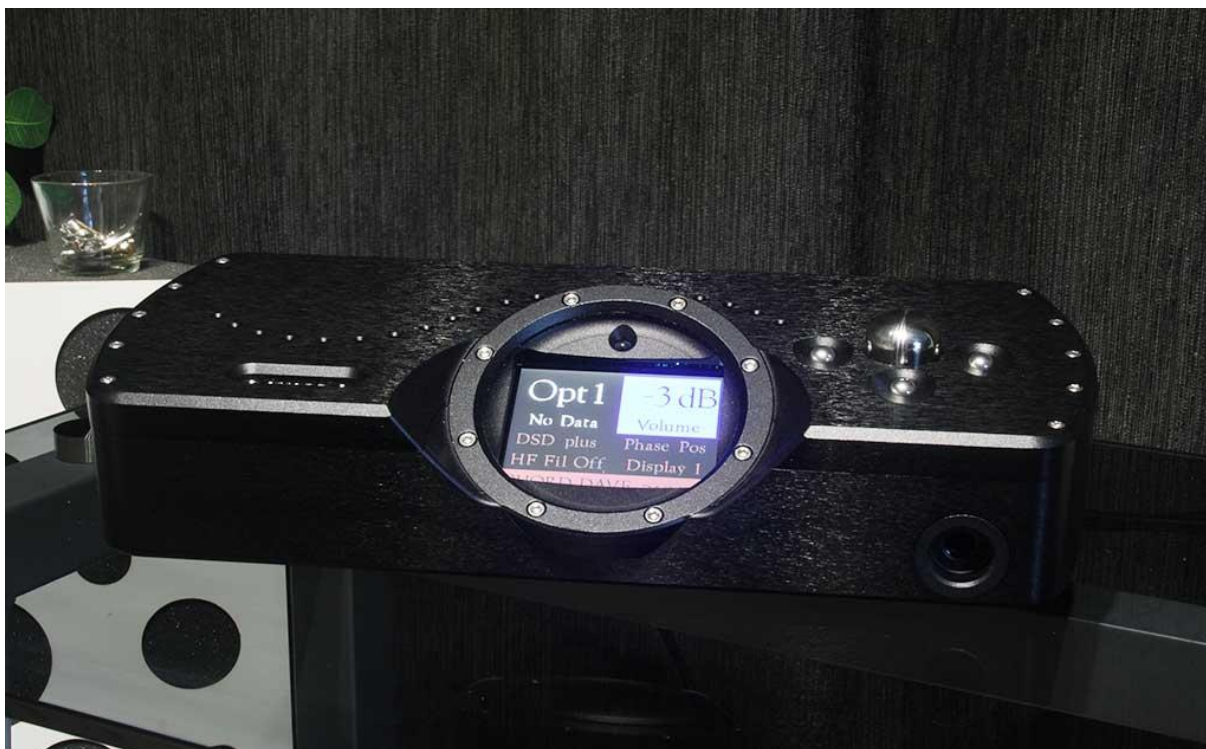
7. únor 2018

Jihoanglická firma Chord Electronics, kde hlavní slovo ve vedení a navrhování přístrojů má John Franks a podporuje ho Rob Watts, jeden z bezpochyby nejnadanějších vývojářů D/A převodníků na světě, je známá svými extravagantními přístroji. Současným vrcholem jejich spolupráce je D/A převodník, sluchátkový zesilovač a volitelně také předzesilovač s netypicky netechnickým jménem DAVE (které je ale vlastně zkratkou naopak velmi technického Digital-to-Analogue Veritas in Extremis).

Co je ale typické, to je vnější podoba tohoto stroje. Poměrně malý stroj se zaoblenými rohy můžete provozovat i "zakotvený" do přídatných stojánků po stranách, díky kterým se trošku nakloní dopředu a lépe vynikne jeho centrálně usazený, jako ze steampunkového světa vypadlý displej v kruhovém rámečku za tlustým sklem. Okázale efektní, jak je u značky zvykem, je třeba i provedení indikačních diod - ty jsou rozmístěny hadovitým způsobem v levé a prostřední části horní strany převodníku a vlastně ani nevadí, že jejich barevné světlo, indikující provozní vlastnosti (tak jak to znáte i ze všech ostatních přístrojů firmy), je viditelné prakticky jen přímo shora.

Velký "čep" v pravé části, obklopený čtveřicí malých tlačítek, slouží k regulaci hlasitosti, procházení nabídek a nastavení a podobně. Na čelním panelu se pak otevírá 6,3 mm jack pro připojení sluchátek. Pohled zezadu odhalí více než dostatečnou baterii konektorů. V levém části jsou výstupy (můžete přepnout fixní či variabilní úroveň) v podobě cinchů i XLR, vedle je pak velmi solidně dimenzovaná vstupní skupina. Je tu poctivě galvanicky izolovaný USB konektor pro spojení s PC, je tu čtveřice koaxiálních vstupů v podobě BNC, je tu AES/EBU (neboli digitální XLR) a je tu dvojice optických vstupů. To by mělo jistojistě pokrýt všechny nároky.

Je tu ještě čtveřice digitálních výstupů označených jako DX a majících podobu BNC - jde o konektivitu pro připojení přímo k digitálním koncovým zesilovačům Chord.

Mimochodem, DAVE je i díky svému poctivě pevnému hliníkovému tělu poměrně těžký - při šířce 33,3 cm, výšce 7,1 cm a hloubce 15,4 cm váží působivých 7 kg.

Jádrem celého přístroje je programovatelné FPGA řešení v čipu Spartan 6 (každý vstup, každá funkce, každý vzorkovací kmitočet, každá bitová hloubka, každý filtr - všechno má svůj vlastní program, což mimo jiné způsobuje i to, že se po přepnutí nastavení DAVE během pár vteřin restartuje, tedy stávající programování FPGA smaže a nové nahraje), které mimo jiné stojí i za tím, že pokud bude třeba, mohou se funkce DAVE poměrně razantně změnit pouhou změnou softwarového vybavení (Chord se chlubí, že programování sestává z více než milionu řádek

kódu). Navíc toto programovatelné hradlové pole má výpočetní výkon - prý - zhruba 1000x větší výpočetní výkon oproti běžným čipům D/A převodníků.

Velkou silou vlastního řešení Chord je to, že umí nativně úplně vše - po USB vstupu zpracuje DAVE PCM signály s rozlišením 24 bit / 768 kHz (to navíc umí i koaxiální vstupy), ale také až DSD512. Obvody pracují ve slyšitelném pásmu 20 - 20 000 Hz s ultra úzkou tolerancí +/- 0,1 dB (neplatí to, když zapnete vysokofrekvenční filtr, který zvuk celkově zklidňuje). Dynamický rozsah 127,5 dB je fantastický, stejně jako separace kanálů větší než 125 dB.

Výtečné technické parametry má i sluchátkový výstup, který tu není jen tak jako doplněk, ale má být ještě kvalitnější, než nabízí třeba dedikované "sluchátkáče" Hugo 2. DAVE zvládne uživit i sluchátka s impedancí 800 ohm, do 33 ohm umí dodat razantních 1,4 Watt a do 300 ohm stále výrazných 154 mW. Můžete si také pomocí funkce crossfeed trochu přizpůsobit podání prostoru při sluchátkovém poslechu.

Chord DAVE jsme měli možnost poslouchat na všech redakčních sestavách (viz pravý sloupec) a v ostravském Studiu Špalíček. Hrál jako sluchátkový zesilovač s beyerdynamic Amiron, Sennheiser HD 26 Pro i dalšími, hrál jako USB zdrojový komponent se všemi redakčními zesilovači a hrál s mechanikami OPPO UDP-205 a Cambridge CXC. Poslouchalo se přes Harbeth Monitor 30, Xavian Perla nebo Fischer & Fischer SN-70. V Ostravě pak hrál DAVE s řadou komponentů McIntosh (MCD550, MC601, C52, M8900,...) nebo Gato Audio, také s variací reprosoustav Bowers&Wilkins (803 D3, 802 D3), Sonus faber nebo GoldenEar a to na kabelech z vrcholu katalogu Cardas.

Co bylo famózní, to byl fakt, jakou organizovanost a pevnou ruku vnesl DAVE i do naprosto neproporčně levné sestavy typu Cambridge CXA80 / CXC a jak stejný vliv měl naprosto ve všech cenových hladinách. Mocnou basovou linku v "How deep is your love" v podání The Bad Plus ("For All I Care" | 2008 | Emarcy | 0602517821644) DAVE servíruje s uchvacující přesností, tak uvolněně a pružně, tak dokonale čitelně, že i potichoučku zůstává strukturovaná, ty barvy kovových strun a dřevitost rezonujícího těla, to je prostě paráda. Navíc hluboké tóny DAVE zvládá podat s absolutním nadhledem, bez sebemenší stopy nucenosti a s velmi energickým zadrnčením a mrouknutím po každém rozechvění struny.

Do vokálu Ann Hampton Callaway v "Blue Moon" ("Blues in the night" | 2006 | Telarc | CD-83641) přibyl na všech sestavách dojem třetí dimenze, mnohem a to skutečně mnohem výraznější plasticita, hlas je mnohem jemnější, mnohem netechničtější a hlavně jako kdyby zpěvačka předtím jen trénovala a teď se teprve doopravdy pustila do zpěvu naplno. Slyšíte jemnější details, je to jako přiložit ucho blíž k reprosoustavám a přitom je to všechno plnější, barevně bohatší a přitom všem semknutější, na takhle dobré nahrávce už DAVE umí být bez připomínek realistický, skutečný a absolutně přesvědčivý.

Jemné zvuky cinkátek, činelů, chrastítek, chřestítek a všemožných dalších perkusních a strunných automatů ve "Spirit of the air" Pata Methenyho ("Orchestrion" | 2010 | Nonesuch | 7559-79847-3) dokázal DAVE rozdělit do vrstev způsobem, který doslova bere dech. Každý nástroj je naprosto samostatný, má kolem sebe vzduch a i jeho nejjemnější cinknutí slyšíte, vnímáte, má své místo v prostoru a čase a ani pod dalšími vrstvami nezaniká. Rozkvetete tak skutečná symfonie zvuků, harmonická a vzdušná a přitom výjimečně přirozená objemem, kovovým charakterem a analytickou detailností nejvyšší třídy, kdy jen fascinovaně posloucháte, kolik informací na svých nahrávkách objevíte.

Podobný rozkvět a intenzivnější živost pak rozhodně objevíte i u dynamiky - Orffova "O Fortuna" (Riccardo Chailly + RSO Berlin | "Carmina Burana" | 1984 | Decca | 411 702-2) měla mnohem výraznější drajv, máte pocit, že šepot sboristů je napjatější, energičtější a dramatičtější a když třeba přijdou ke slovu mohutné rány tympanů, tak máte pocit, že nástroje jsou větší, konkrétněji ohraničené a že do nich hráč dává mnohem razantnější rány. Má to najednou prostě švih, břink a nakumulovanou výbušnost, mnohem větší nadhled - když DAVE ze sestavy odpojíte, najednou jako kdyby reprodukce jaksí ztratila tah na branku a byla taková jaksí mdlá a bezkrevná, jinak to ani snad nejde vyjádřit.

Rozlišení prokázané v Davisově "Pharaoh's Dance" ("Bitches Brew" | 1999 | Columbia | C2K 65774) oceníte opět vlastně všude. I na výrazně levnějších sestavách, než kam DAVE patří, je patrné zkultivování zvuku, jeho lepší rozprostření, prokreslení i jakýsi efekt toho, že tam najednou ten prokletý jemňoučký detail prostě je a čím lepší rozlišení má celá sestava, tím víc jednotlivých cinknutí, ťuknutí, vrznutí slyšíte, tím déle je slyšet dozvuk nástrojů, tím pečlivěji se zdají jednotlivé nástrojové linky artikulované. Výsledek tohoto perfektního rozboru je pocit geniální přirozenosti - nic nikde nelovíte, prostě na vás tryská hudba.

Pevný a naprosto samozřejmý přednes převodníku pak ukotvil také hudební scénu ve "Waiting" od The Paperboys ("Closer to the music vol. 3" | 2009 | Stockfish | SFR 357.4009.2), i na dobrých sestavách jako kdyby zvuk zcela vystoupil z ozvučnic a děl se v pravolevém i předozadním směru jen ve vzduchu všude kolem. Lokalizace je příkladná

a DAVE je ze světa, kde limitem je kvalita mixu nahrávky. I přes sluchátka si užijete pocit toho, že vám DAVE hudbu vytlačí až za hranice mušlí.

Co je ale přes všechnu technickou preciznost a analytičnost DAVE důležité, to je jeho schopnost neznít technicky, ale naopak bohatě muzikálně. I syrová a jednoduchá "Like a soldier" Johnnynho Cashe ("American Recordings" | 1994 | american | 0602537351145) byla zážitkem. Najednou jako kdyby vám elektronika nezasahovala do hudby, jako kdyby nic nebrzdilo naléhavost a intenzitu Cashova hudebního sdělení. Je to až kontaktní zážitek, blízký, emotivní, zarývající se pod kůži a přitahující k poslechu silou černé díry - ať už děláte cokoliv, máte chuť prostě poslouchat.

Vrchol nabídky anglické značky Chord - model DAVE - dokazuje, že právě pánové z Maidstone jsou označováni za jedny z nejlepších výrobců D/A převodníků na světě plným právem. Jistě, DAVE není zrovna snadno zaplatitelná hračka a možná má i hodně specifickou estetiku a uživatelské rozhraní, ale na druhou stranu jeho zvuk je z kategorie, s níž lze bez stresu žít. Do jakékoliv sestavy jsem ho připojil, tam pomohl a objektivně nabídl lepší rozlišení, lepší kontrolu, větší dynamiku nebo třeba věrnější podání toho dobrého, ale i toho méně dobrého v nahrávkách. Potud není jeho věrnosti signálu co říct. To vše ale navíc činí způsobem, který se výjimečně příjemně poslouchá a který budí dojem organičnosti, netechničnosti, který nechává sátat emoce a barvy a který vás přímo nutí vyzkoušet jak hraje tohle, tamto a ještě to a tato nutková potřeba znovuobjevovat svou hudební sbírku nepolevuje za hodinu, za den ani za týden...

Kč 269 900,-